

Bijlage 3

Veiligheidsketen

Schematische weergave van de veiligheidsketen (Bron: <https://hetccv.nl/>)

Veiligheidsketen

De veiligheidsketen is een methodiek die door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werd opgenomen in haar visie op Integrale Veiligheid, om de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de veiligheidszorg vorm te geven en te professionaliseren.

De schakels van de veiligheidsketen

De veiligheidsketen bestaat uit vijf fasen of schakels, namelijk proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Elk van deze schakels vraagt om een eigen aanpak. Fixatie op één of enkele schakel(s) dient te worden voorkomen om de kans op een ramp of een crisis niet verder te vergroten.

Proactie

Proactie is het wegnemen van structurele oorzaken van onveiligheid. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om beslissingen over de inrichting van de openbare ruimte. Zo kan het vestigen van een nieuwe inrichting verboden worden, vanwege de risico's voor de omgeving. Proactie lijkt eenvoudig en voor de hand liggend, maar in de praktijk is het vaak een moeizaam proces. Proactieve maatregelen kosten namelijk veel geld en ze bewijzen pas hun nut bij calamiteiten, terwijl ze juist helpen voorkomen dat calamiteiten zich voordoen.

Preventie

Preventie is het nemen van maatregelen om onveiligheid die zich kan voordoen te voorkomen of vroegtijdig te stoppen en daarmee ongewenste gevolgen te beperken. Denk hierbij aan het geven van voorlichting, het aanbrengen van goed hang- en sluitwerk (inbraakpreventie) en het monteren van brandmelders (brandpreventie).

Preparatie

Preparatie is het nemen van maatregelen die een goede reactie op een ramp of crisis mogelijk maken. Als er ondanks de proactie en preventie toch iets misgaat, is men effectief voorbereid. Hulpdiensten als politie, brandweer en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) komen hierbij in beeld.

Preparatie betekent in dat geval dat deze diensten goed zijn uitgerust, opgeleid en geoefend. Ook burgers en bedrijven kunnen zich prepareren. Zo stellen bedrijven bijvoorbeeld ontruimingsplannen op en oefenen daarmee.

Repressie

Repressie, of respons, is de daadwerkelijke bestrijding van rampen en crisis. Het meest eenvoudige voorbeeld hiervan is het blussen van een brand. Repressieve maatregelen hebben tot doel om de onveilige situatie te beëindigen en de schade zoveel mogelijk te beperken.

Nazorg

Nazorg omvat alle activiteiten die dienen om terug te keren naar de 'normale situatie'. Dat hoeft niet per sé de oude situatie te zijn. Immers, van een ramp kan men geleerd hebben dat sommige zaken juist anders moeten. De term 'nazorg' omvat meer dan alleen aandacht voor de slachtoffers (het menselijke element). Nazorg kan ook betrekking hebben op schadereductie (het economische element), het verantwoordingstraject (het juridische element) en het evalueren van de gebeurtenissen (het leerelement) (Bron: Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid,

<https://www.raadsledenveiligheid.nl/crisisbeheersing/de-veiligheidsketen>)

Meer informatie over veiligheid en gemeenten is te vinden via de website:

<https://www.raadsledenveiligheid.nl/index>